

Jørgen Smit

Pedagogisk informasjonskurs ved Norges Tekniske Hogskole

Innforingen av den ni-årige obligatoriske grunnskole har reist en rekke nye skoleproblemer. Der har vært livlig debatt om hele opplegget og om alle slags detaljer.

Samtidig er hele gymnaseordningen, pensum, linjer og fremforalt den pedagogiske metode, kommet i sokelyset ved en pågående kritikk og debatt. Særlig i Oslo har bolgene gått høyt omkring mulighetene for nye forsok og den til dels drepende kritikk som har vært rettet mot den "gamle" skoleformen.

En mengde nye skolebygninger er blitt reist i løpet av de senere år ut over hele landet. Oket behov og knapp økonomi har skapt pressituasjoner som har tvunget frem normdannende standardiskoler. Men der har stadig både fra skolens egne folk og fra arkitekter vært rettet adskillig kritikk mot de standardløsninger man er kommet frem til.

Kirke- og Undervisningsdepartementet har latt utarbeide veiledende standard romprogram for skoler av de forskjellige størrelser. I praksis er disse romprogram oftest blitt både maksimums- og minimumsprogram, det vil si at de i stor utstrekning uten videre er blitt fulgt av alle instanser.

I arkitektavdelingen ved Norges Tekniske Hogskole skulle nu arkitektstudentene i løpet av høsten 1966 utarbeide tegninger for en ny skolebygning. Ledelsen, professor Einar Myklebust, ønsket da at såvel departementets romprogram som romstørrelser og utforminger, innredninger og utstyr skulle underlegges en kritisk vurdering, og åpnet full forslagsrett for arkitektstudentene til begrunnede endringer.

For man gikk i gang med arbeidet var det da nødvendig å få et mest mulig levende og allsidig helhetsbilde av den pedagogiske virksomhet som skulle foregå i disse bygninger.

Hostens arbeid ble derfor åpnet med en ukes pedagogisk informasjonskurs. Idéen var at man for alle skoletrinns vedkommende skulle få et bilde av virksomheten, et innblikk i de mest brennende problemer, en forståelse av hvor og hvorledes de mest fruktbare utviklingsmuligheter viser seg.

En hel rekke skolefolk fra de forskjellige områder var invitert til å medvirke i informasjonsuken.

Efterat professor Einar Myklebust hadde åpnet kurset med en insiterende introduksjon, holdt rektor Astrid Vatne forelesning om læringsprosessen i forskolealderen. Så fortsatte dosent Eva Nordland om det pedagogiske grunnlag for ni-årsskolen, om dagens og fremtidens problemer.

Derefter talte Jørgen Smit om friskolene som et pedagogisk alternativ og belyste dette ved å fortelle om erfaringer fra Rudolf Steinerskolene både fra grunnskoletrinnet i de norske Rudolf Steinerskolene og fra de høyere undervisningstrinn helt opp til 12 klasse ved Rudolf Steinerskolene i utlandet. Han hadde og tatt med en utstilling av elevarbeider fra Rudolf Steinerskolene for å illustrere fremstillingen.

Så tok lærerskolelærer Henrik Stoen fatt på undervisningen i kroppsoving og gjorde rede for mulighetene for å bruke skolebygningene som samfunnshus.

Lektor Bruaas holdt forelesning om undervisning på gymnastrikket og fortalte om de forsok og utviklingsmuligheter han selv kjente til fra de siste års virksomhet ved det gymnas hvor han arbeider.

Rektor Rolf Bull-Hansen gjorde rede for utviklingen av formingsfagene og professor Eva Sivertsen fortalte om moderne språkundervisning særlig om de såkalte språklaboratorier. Arkitekt Kristen Bernhoff Evensen holdt forelesninger om skoleanlegg, og professor J. Lloyd Trump talte "On Education and School Buildings".

Om eftermiddagene var der satt av tid til debatt. Det ble en meget livlig diskusjon, hvor arkitektene kastet seg over problemene med en iver og glod som om pedagogikken skulle være deres egentlige yrke. Erfaringer fra egen skolegang, sviende kritikk mot store deler av nuværende skole, former og forhåpninger om vesentlige nye utviklingsmuligheter gav hele diskusjonen preg av oppbrudd og nybrott, hvor Rudolf Steinerskolepedagogikken kom ganske sterkt i forgrunnen for oppmerksomheten.

Efter denne brogete og livlige pedagogiske informasjonsuke har så arkitektstudentene tatt fatt på det spennende arbeid å lage tegninger for bedre skolebygninger.

Førsteutgave:

Mennesket, Bergen, 1967/1

www.joergensmit.org er webadressen til material av og om Jørgen Smit.

Biografisk material, utgivelser, foredrag, arbeidsplasser o.s.v. utgitt av Rembert Biemond